

Tájékoztató az EMIR kockázatcsökkentési technikákról szóló szabályairól

Az Erste Befektetési Zrt. (továbbiakban: Erste) ezúton tájékoztatja ügyfeleit az Európai Parlament és Tanács a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról szóló 2012. július 4-én hatályba lépett 648/2012/EU rendeletéről, valamint az Európai Bizottság 149/2013/EU sz. rendeletéről (a továbbiakban együttesen: EMIR – European Markets Infrastructure Regulation, vagy EMIR szabályok),

Az EMIR fő célja az Európai Unió OTC derivatív piaci működésének szabályozása, átláthatóbbá tétele és a kockázatok mérséklése.

Az EMIR a 2009. szeptemberben, Pittsburghban megrendezett, Európai Uniós G20 csúcstalálkozó nyilatkozata alapján jött létre. A jelenlegi pénzügyi válság hatására alakult rendelet hatályba lépésének célja, hogy egységes keretet nyújtson a tőzsdén kívüli származtatott termékek nagyobb átláthatóságának és biztonságának érdekében. A rendelet tartalma három különböző pillérré osztható;

1. Központi elszámolás („Central Clearing”)
2. Kereskedési adattárház („Trade Repository”)
3. Kockázat-mérséklés („Risk Mitigation”)

I. Központi elszámolás (Central Clearing)

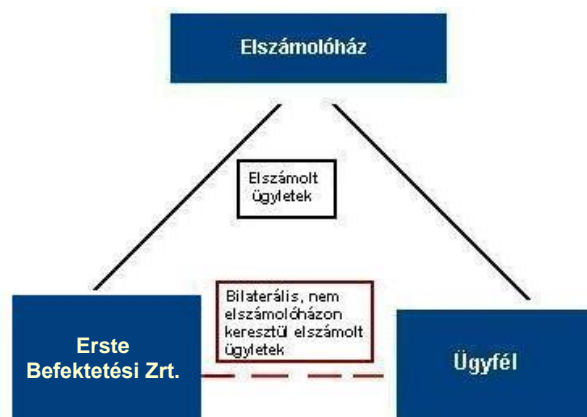
A Központi elszámolási kötelezettség szerint a jövőben a tőzsdén kívüli származtatott ügyleteket egy központi szerződő félén (elszámoló ház) keresztül kell elszámolni minden pénzügyi szerződő félnek. A nem pénzügyi szerződő félre csak akkor vonatkozik ez a kötelezettség, ha az ügyfél ESMA (European Securities and Markets Authority) által meghatározott elszámolási küszöb értékek feletti kategóriába esik. Ezek az elszámolási értékek:

- Tőzsdén kívüli származtatott hitel- vagy részvény műveletek esetében 1 milliárd EUR bruttó nominális érték
- Tőzsdén kívüli származtatott kamatláb vagy devizaműveletek esetében 3 milliárd EUR bruttó nominális érték
- Tőzsdén kívüli származtatott áruipiaci ügyletekre, valamint a fent nem említett ügylet típusok esetében 3 milliárd EUR bruttó nominális érték

Így minden intézmény/vállalat, amely ügyleteinek összege - az öt eszközosztály egyikében - meghaladja a fentebb írott nominális küszöbértékeket, annak kötelező az összes releváns tőzsdén kívüli származtatott ügylet elszámolása, minden eszközosztályban, egy központi szerződő félén keresztül.

A fedezeti ügyletek (azaz a vállalat/intézmény pénzügyi kockázatainak csökkentést célzó ügyletek) nem esnek a kötelező központi elszámolás alá, így azok nem kerülnek figyelembe vételre a fenti nominális forgalom meghatározásakor, azokkal nem kell számolni.

A Központi elszámolóházon keresztül történő elszámolási kötelezettséget a következő ábra mutatja.

II. Kereskedési adattár (Trade Repository)

A jelenlegi EMIR időrend szerint 2014. február 12-én kezdődik a származtatott ügyletek jelentési kötelezettsége az adattárházak felé. Az adatokat **mind a tőzsdei, mind a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekre vonatkozóan** (a csoporton belüli ügyleteket is beleértve) naponta kell továbbítani egy, az ESMA által engedélyezett Központi Adattárháznak.

Az adatszolgáltatási kötelezettség alá eső ügyletek: 2012. augusztus 16-án fennálló, illetve 2012. augusztus 16-án, valamint azt követően megkötött minden származtatott ügylet.

Az ügyleteknek az Adattárház felé való jelentése mindkét fél (tehát a Bank és annak ügyfele) számára kötelező – kivéve a magánszemélyeket.

Az ügyfél választhat, hogy delegálja a jelentési kötelezettségét a másik fél, illetve egy harmadik fél részére, azonban **minden ügyfél maga tartozik felelősséggel az adatszolgáltatásáért.**

Az Erste Befektetési Zrt. tervei szerint átvállalja e jelentési kötelezettséget ügyfeleitől a vele kötött ügyletek vonatkozásában, amennyibe az ügyfél erre igényt tart. E szolgáltatásra vonatkozó feltételekről 2014. év elején tájékoztatást fogunk adni ügyfeleinknek.

III. Kockázat-mérséklés (Risk Mitigation)

Az EMIR öt területet határoz meg az OTC ügyletek kockázatainak mérséklésére, amelyet minden szerződő félnek alkalmaznia kell:

1. Időben történő visszaigazolás

A tőzsdén kívüli származtatott ügyletekben mindkét fél kötelezett arra, hogy írásos megerősítést adjon a másik félnek az ügyletkötést követően minél hamarabb, amennyiben lehetséges elektronikus eszközön keresztül. Az EMIR szabályok egyértelmű határidőt határoznak meg arra, hogy mikorra kell az üzletkötést megerősíteni, attól függően, hogy milyen eszközcsoportba tartozik, illetve, hogy az mely ügyfélbesorolás alá esik (pénzügyi és nem pénzügyi közül). A lenti ábra jelzi a megfelelő visszaigazolási határidőket.

Nem pénzügyi szerződő felek és a központi elszámolási küszöbértéket meg nem haladó összegek esetén	Fx, részvény, árupiaci derivatívák	2013.08.31-ig	2013.09.01-től 2014.03.31-ig	2014.09.01-től
		Hitel, kamat derivatívák	7 nap	4 nap
		5 nap	3 nap	2 nap

A 16:00 után kötött tőzsdén kívüli származtatott ügyletek esetén a visszaigazolásra nyitva álló határidő egy munkanappal növekszik.

2. Portfólióállomány egyeztetés

Eszerint a Feleknek egyeztetniük kell meghatározott időközönként a közöttük fennálló nyitott ügyleteket.

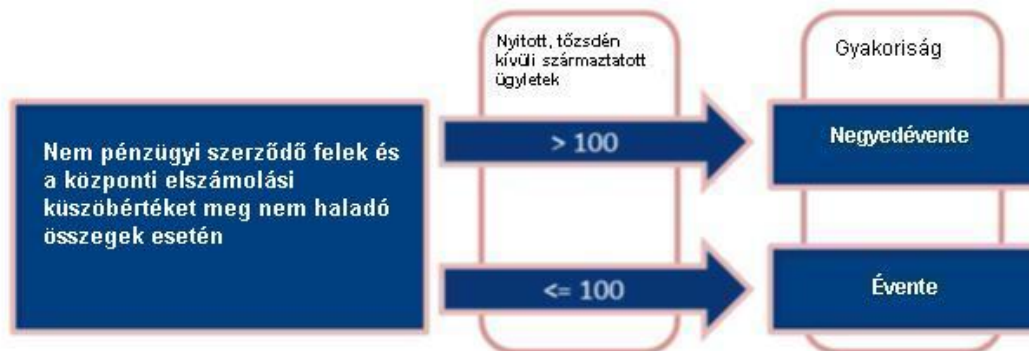
Az egyeztetés gyakorisága a nyitott tőzsdén kívüli származtatott ügyletek darabszámától és az ügyfél pénzügyi-nem pénzügyi szerződő fél minősítése szerint változik.

Ha pénzügyi szerződő félről van szó:

1. **minden munkanapon**, ha a szerződő felek között legalább 500 lezáratlan, tőzsdén kívüli származtatott ügylet áll fenn;
2. **hetente egyszer**, ha a szerződő felek között a hét folyamán bármikor legalább 51 és legfeljebb 499 lezáratlan, tőzsdén kívüli származtatott ügylet áll fenn;
3. **negyedévente egyszer**, ha a szerződő felek között a negyedév folyamán végig legfeljebb 50 lezáratlan, tőzsdén kívüli származtatott ügylet áll fenn.

Ha nem pénzügyi szerződő fél a Bank partnere az ügyletben:

1. **negyedévente egyszer**, ha szerződő felek között a negyedév folyamán bármikor 100-nál több nyitott tőzsdén kívüli származtatott ügylet áll fenn;
2. **évente egyszer**, ha a szerződő felek között legfeljebb 100 lezáratlan, tőzsdén kívüli származtatott ügylet áll fenn.

Portfólióállomány egyeztetési és időben történő visszaigazolásra vonatkozó eljárás

Az Erste Befektetési Zrt. minden érintett ügyfelének napi gyakorisággal (minden munkanapon) küld Portfólióállomány egyeztetést, amely egyben időben történő visszaigazolásnak is tekintendő. „Portfólióállomány” alatt az Erste és az ügyfél között az adott munkanapon¹, Erste üzletzárásakor fennálló tőzsdén kívüli származtatott ügyletek összességét értjük. A Portfólióállomány egyeztetés/küldés napja a következő munkanap.

3. Portfólió tömörítés

Amennyiben a Felek között 500-nál több nyitott tőzsdén kívüli származtatott ügylet áll fenn, kétszer egy évben meg kell vizsgálniuk annak a lehetőségét, hogy portfóliótömörítést hajtsanak végre, amikor az lehetséges, és erre vonatkozóan kidolgozott módszertannal kell rendelkezniük. Abban az esetben, ha a portfóliótömörítés nem lehetséges, a pénzügyi felügyeletet kell tájékoztatni az okokról.

4. Napi kiértékelés

Ha a Felek között fennálló tőzsdén kívüli származtatott ügyletek mennyisége a I. pontban meghatározott küszöbértéket meghaladja, akkor a feleknek kötelező a nyitott ügyletek piaci értékét napi rendszerességgel meghatározni.

¹ „Munkanap”: Az Erste Befektetési Zrt.-nél munkanapnak minősülő napok.

5. Vitarendezési szabályok

A Feleknek rendelkezniük kell ún. Vitarendezési szabályokkal arra az esetre, ha a felek között vita merül fel a megkötött ügyletek tekintetében, pl. az ügyletek adatai, piaci kiértékelése vagy az ügyletek biztosítékainak cseréjére vonatkozóan. Ennek keretében a vita időtartamát, az ügylet értékét, az ügyfél nevét rögzíteni kell. Ezen kívül eljárás rendet kell létrehozni azokra a vitás helyzetekre, amelyeket 5 üzleti nap alatt nem sikerült megoldani. A pénzügyi felügyeletet (MNB) tájékoztatni kell minden vitás helyzetről, amely olyan tőzsdén kívüli származtatott ügylet(ekkel) kapcsolatban merül fel, amelynek értéke meghaladja a 15 millió EUR értéket és a vita 15 napon keresztül fennáll.

Vitarendezésre vonatkozó eljárás

A jelen fejezet célja, hogy meghatározza az Erste és az ügyfél között a portfólióállomány egyeztetéséhez kapcsolódó, a felek közötti viták korai felismerésére és rendezésére vonatkozó eljárást.

Az ügyfél – az EMIR-ből és egyéb jogszabályból fakadó kötelezettségei teljesítéseként – az Erste-vel kötött tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről nyilvántartást vezet. Az ügyfél e nyilvántartás adatait összeveti az Erste által részére e hirdetménynek megfelelően megküldött portfólióállomány adatokkal, azokat ellenőrzi. Amennyiben az ügyfél saját nyilvántartása és Erste által részére megküldött portfólióállomány adatok között eltérést észlel, akkor ezen eltérés felismerésétől számított 2 munkanapon belül az eltérést Erste által a portfólióállomány egyeztetést tartalmazó értesítésben közölt kommunikációs csatornán keresztül jogosult jelezni Erste felé, ezzel megkezdődik a portfólióállomány egyeztetésre vonatkozó vitarendezési eljárás.

Erste a hozzá érkezett jelzés közlésétől számított 2 munkanapon belül választ küld az ügyfél részére, amelyben az adateltéréssel kapcsolatos eljárás eredményéről tájékoztatja az ügyfelet. Abban az esetben, ha az ügyfél a válasz közlésétől számított 2 munkanapon belül további észrevételt, kifogást nem tesz, Erste a vitarendezését lezártnak tekinti. Amennyiben az ügyfélnek további kifogása van a válasszal kapcsolatban azt 2 munkanapon belül jogosult közölni az Erste-vel.

Amennyiben a Felek a vitát lezárni nem tudják, akkor a Felek a vitát a kifogás közlésétől számított 5 munkanapon belül személyes keretében próbálják meg rendezni. Az egyeztetés során a Felek megvizsgálják az ügyletkötésre vonatkozó rögzített információkat, szerződéseket, összevetik nyilvántartásaik adatait, illetve megvizsgálják az adott tőzsdén kívüli származtatott ügyletekre vonatkozó piaci információkat és szokványokat, továbbá figyelembe vehetnek minden olyan módszert és eszközt, ami a vita rendezéséhez vezethet, és amelyet kölcsönösen elfogadtak. Amennyiben a Felek az egyeztetés keretében a vita vonatkozásában megegyezésre jutnak, akkor Erste a vitát a megegyezés szerint lezártnak tekinti. Amennyiben Felek az egyeztetés keretében a vitát nem tudják rendezni, akkor a vitát a Felek által közösen kiválasztott szakértő, vagy szakértőkből álló bizottság elé terjeszthetik. Amennyiben az ügyfél által tett eltérésre vonatkozó jelzés közlésétől számított 15 munkanapon belül az egyeztetés nem vezet eredményre, a szakértő, vagy szakértői bizottság kijelölésére nem kerül sor, vagy a vitát a Felek közös megegyezéssel nem tudják lezárni, akkor bármelyik fél igénybe veheti a vonatkozó szerződés és jogszabályok szerinti vitarendezési fórumot (pl. rendes bíróság, panaszkezelési eljárás).

Az Erste a vitáról, a vita lezáratlanságának hosszáról, az ügyfél személyéről és vitatott összeg nagyságáról nyilvántartást vezet. Az Erste jelentést készít a Magyar Nemzeti Bank részére a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekkel, azok értékelésével vagy a biztosítékok cseréjével kapcsolatban a szerződő felek között felmerülő, 15 millió EUR összegre vagy értékre vonatkozó, legalább 15 munkanapja lezártlan vitás kérdésekről.

Felhívjuk figyelmüket, hogy az EMIR-rel kapcsolatban részletesebb információkat a https://felugyelet.mnb.hu/bal_menu/eu/kiemelt_temak/emir
http://ec.europa.eu/internal_market/financial-markets/derivatives
<http://www.esma.europa.eu/page/European-Market-Infrastructure-Regulation-EMIR> címen találunk.

Ha bármilyen kérdésük felmerül az EMIR-rel, kapcsolatban, kérjük, keresse fel az Erste Befektetési Zrt. üzletkötői vagy az Ügyfélszolgálat munkatársait.

Erste Befektetési Zrt.

Figyelemfelhívó tájékoztatás

Jelen tájékoztató nem minősül jogi tanácsadásnak, hanem a vonatkozó EU-s jogszabályok általános és nem teljes körű ismertetését tartalmazza a 2013. december 31-jéig kihirdetett szövegnek megfelelően.

Kérjük, hogy az Önt érintő tranzakció előtt tájékozódjon a vonatkozó hatályos EU-s jogszabályokról, azok hatósági értelmezéséről. Javasoljuk továbbá, hogy az Önt érintő tranzakció konkrét jogi következményeinek megállapítása érdekében az előtt tájékozódjon jogi tanácsadójánál, mielőtt az Erste Befektetési Zrt. befektetési szolgáltatását vagy kiegészítő szolgáltatását (továbbiakban együttesen: befektetési szolgáltatás) veszi igénybe. A befektetési szolgáltatásokkal, EMIR kötelezettségekkel kapcsolatban további fontos információkat tartalmazhatnak az Európai Unió Bizottsága és az ESMA fentebb hivatkozott honlapjai, amelyeknek tanulmányozása minden ügylet előtt fokozottan ajánlott. Az itt írtak be nem tartásából eredő károkért fennálló felelősségét az Erste Befektetési Zrt. kizárja.

A Portfólióállomány egyeztetés keretében az Erste által az ügyfélnek küldött kimutatások, értesítések, azok tartalma nem jelenti azt, hogy Erste az ügyféllel fennálló szerződésben foglalt jogairól, követeléséről részben vagy egészben lemondana, illetve azok nem tekinthetők az Erste részéről bármely kötelezettség, követelés vagy igény elismerésének, a fennálló szerződések módosításának, megszüntetésének vagy felbontásának.

Az Erste jogosult az ügyfélhez címzett közléssel a tájékoztatás kiküldését követően a tájékoztatásban lévő hibát vagy hiányosságot javítani, ebben az esetben a módosított tájékoztatás kiküldését követően illeti meg az ügyfelet a Vitarendezés szerinti értesítés küldésének joga.